

HUR FÖRUTSÄGBART ÄR SVENSKT BISTÅND? EN STUDIE OM VÄXELKURSVOLATILITET

EBA-rapporten *"How predictable is Swedish Aid? A Study of Exchange Rate Volatility"* undersöker effekterna av att svenskt bilateralt bistånd betalas ut i svenska kronor, utan att valutasäkras.

Sverige ger i regel sitt bistånd i svenska kronor, medan de flesta partnerländer, genomförandeorganisationer och mottagare arbetar i andra valutor. Enligt EBA-rapporten, skriven av **Númi Östlund**, har fluktuationer i valutakursen en väsentlig inverkan på förutsägbarheten i svenska biståndsåtaganden.

Förutsägbara biståndsflöden är ett centralt mål i internationella överenskommelser om biståndseffektivitet, som

den så kallade Parisagendan (2005). Övuntäta förändringar i biståndet (volatilitet) har negativa konsekvenser för effektiviteten.

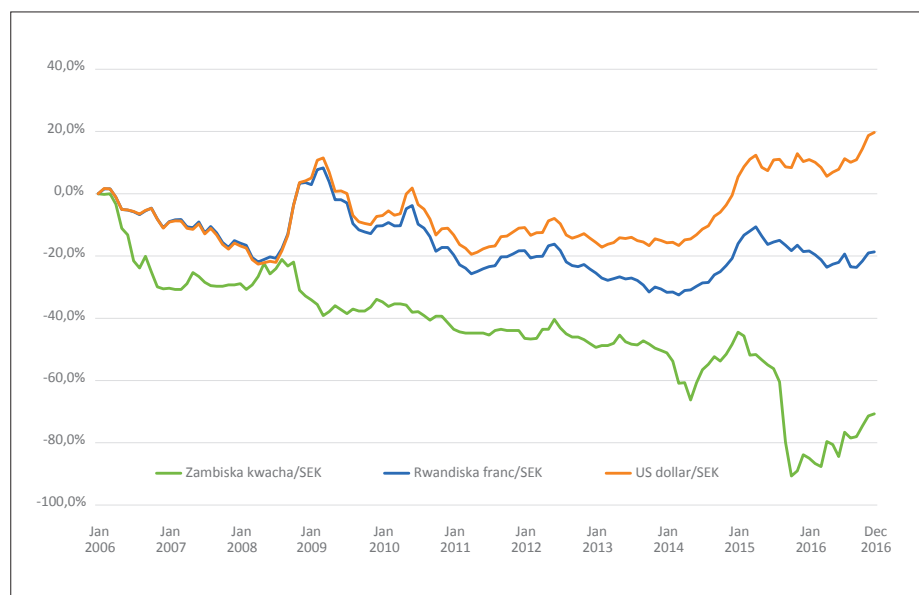
EBA-rapporten visar att avsaknaden av valutasäkringar i svenskt bistånd leder till betydande osäkerhet för mottagaren, vilket påverkar projektens effektivitet och därmed resultat.

RAPPORTEN INNEHÅLLER BLAND ANNAT FÖLJANDE REKOMMENDATIONER:

- 1 Ge förutsägbar finansiering i stora valutor. En väsentlig del av svenskt bistånd utförs i USD eller andra större valutor. Sida och UD kan erbjuda partnerorganisationer fasta valutakurser för åtaganden i de fall användarna arbetar i större valutor. Ett sådant erbjudande kan utgå från valutaterminer, med hjälp av Riksgälden.
- 2 För bistånd som genomförs i mindre valutor i utvecklingsländer finns flera innovativa lösningar. En möjlighet kan vara att Sida använder sitt garantiinstrument för att minska valutarisken för genomförandepartner.
- 3 Säkerställ att partnerorganisationer har incitament för att hålla en hög implementeringsnivå.

Fler rekommendationer och hela rapporten: <http://eba.se/exchange-rate-volatility/>

Figuren visar hur den svenska växelkursen mot tre valutor som används i biståndet har förändrats över tid. Exempelvis kommer en treårig biståndsinsats av samma storlek i kronor räknat ha ett helt annat värde i zambiska kwacha beroende på om den inleds i januari 2012 eller januari 2013.

RAPPORTFÖRFATTAREN

Númi Östlund är statsvetare. Han har arbetat med utvärdering av biståndseffektivitet i flera år, senast som revisionsledare på Riksrevisionen. Sedan 2017 är han director på AidHedge.